

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH ZARZĄD KRAJOWY

Stanowisko

Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych
z dnia 17 listopada 2025 roku

do propozycji zmian w ustawie z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia
zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych
(t.j. Dz.U. z 20222 poz. 2139)

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych **stanowczo odrzuca przedstawione przez Ministerstwo Zdrowia propozycje zmian do** ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. **Są one skrajnie niekorzystne dla osób obecnie zatrudnionych na umowę o pracę w podmiotach leczniczych oraz dla tych, które mogłyby podjąć pracę w placówkach publicznej ochrony zdrowia w przyszłości. Podkreślamy, że wdrożenie tych propozycji pogłębi kryzys kadrowy w publicznej ochronie zdrowia oraz zminimalizuje do zera nadwątlone już zaufanie do decydentów. To także kolejny element obniżania jakości w systemie ochrony zdrowia i w konsekwencji narażenia pacjentów na zagrożenie zdrowia i życia.**

UZASADNIENIE:

Przedstawione propozycje są uderzeniem w pracowników i nie stanowią rozwiązania żadnych problemów. **Są krótkotrwałą kroplówką dla chorego systemu.** Ich skutkiem w obecnych warunkach inflacji jest realne obniżenie wynagrodzeń. Deprecjonuje się w ten sposób rangę zawodów medycznych. **Szczególnie niebezpieczne jest to w obliczu kryzysu kadrowego w przypadku pielęgniarek, bo zniechęca młodych do podejmowania pracy w tym zawodzie.** Aktualnie w najliczniejszej grupie 6 (ok. 66 proc. ogółu zatrudnionych pielęgniarek i położnych) wynagrodzenie jest niższe niż średnia krajowa i wynosi **7 690,82 zł brutto**.

Według raportu Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) dotyczącego Polski, liczba pielęgniarek w Polsce wynosi około 5,7 pielęgniarki na 1000 mieszkańców, podczas gdy średnia unijna w tym samym zestawieniu wynosi około 8,5 na 1000. W analizie dotyczącej Polski stwierdzono, że struktura wieku pielęgniarek jest bardzo niekorzystna (znaczący odsetek to osoby w wieku 50–59 lat), co oznacza, że w niedługim czasie będzie dochodzić do masowych odejść z zawodu lub przejść na emeryturę. W jednym z materiałów podano, że aż 72% szpitali w Polsce odczuwa niedobór pielęgniarek. Przyczynami niedoborów są m.in.: **ograniczona liczba absolwentów wchodzących faktycznie do zawodu (np. w 2019 r. tylko ok. 20 % absolwentów kierunków pielęgniarstwa rozpoczęło pracę jako pielęgniarka w Polsce).** Z badań wynika, że w warunkach niedoboru personelu wydajność i jakość opieki są zagrożone, m.in. czas poświęcany bezpośredniej opiece pacjenta w Polsce został oceniony jako niski. Ten stan oznacza, że system opieki zdrowotnej w Polsce (a szczególnie w części pielęgniarstwa) działa na granicy wydolności i każda dalsza demotywacja pracowników (np. poprzez zamrożenie wynagrodzeń, pogorszenie warunków pracy) stwarza realne ryzyko pogłębienia kryzysu.

Od lat to właśnie pielęgniarki i położne są grupą zawodową, na której oszczędza się niezgodnie z prawem. Nieprzestrzeganie norm zatrudnienia, pojedyncze dyżury, nieuznawanie kwalifikacji zawodowych to codzienne praktyki w wielu podmiotach leczniczych. Normy zatrudnienia pozostają fikcją a właściwe instytucje takie jak Ministerstwo Zdrowia, Narodowy Fundusz Zdrowia, organy właścicielskie nie są zainteresowane

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych

ul. Grójecka 194 lok. 112 || 02-390 Warszawa

tel. 605 189 277 || e-mail: biuro@ozzpip.pl || www.ozzpip.pl

NIP: 888-20-68-724 || REGON: 910234133

rozwiązaniem tego problemu i przypatrują się narastającym patologiom, za które ostateczną cenę ponosi pacjent. **W warunkach niedoborów wiele szpitali i oddziałów zmuszonych jest do organizacji pracy w sposób, który w innych warunkach uznany byłby za nieakceptowalny.** Analiza sytuacji w Polsce wskazuje na nierównowagę w czasie pracy pielęgniarki (bezpośrednia opieka pacjenta vs inne zadania). W niektórych badaniach tylko około 25-30% czasu zmiany pielęgniarskiej było poświęcone bezpośredniej opiece nad pacjentem, reszta to czynności pośrednie lub administracyjne! Brak adekwatnych norm zatrudnienia prowadzi także do zwiększonego obciążenia psychofizycznego pracowników i zwiększa ryzyko błędów, obniżenia jakości opieki, wypalenia zawodowego. **Proponowane zmiany pogłębiają poczucie, że to pracownik jest karany za systemowe patologie i błędy organizacyjne.**

Niedobory kadrowe zagrażają bezpieczeństwu zdrowotnemu pacjentów. To nie jest mit, to nie jest fikcja. To fakty. Polska znajduje się na końcu listy krajów UE pod względem liczby pielęgniarek na 1000 mieszkańców oraz jedną z niższych poziomów jakości w ochronie zdrowia. Pogorszenie warunków pracy, m.in. przez zamrożenie czy wprost zmniejszenie płac prowadzi do odpływu personelu medycznego i dalszej degradacji systemu. W kraju, który staje się jednym z najstarszych populacyjnie w Europie, niezrozumiałym jest ograniczanie wynagrodzeń medyków jako zawodów deficytowych. Powodem braku pieniędzy w systemie ochrony zdrowia są m.in. nieefektywności systemowe i patologie. To one powinny być rozwiązane w pierwszej kolejności. Przedstawione propozycje to próba zastosowania najprostszych rozwiązań, czyli sięgania do kieszeni pracowników, którzy stanowią najsłabsze ogniwo w ocenie decydentów.

Zawód pielęgniarki i położnej wiąże się z dużą odpowiedzialnością: bez ich pracy system nie funkcjonuje (opieka, rehabilitacja, prewencja, edukacja pacjenta). Zamrażanie lub zaniżanie wynagrodzeń obniża prestiż zawodu, buduje świadomość niedoceniań odpowiedzialności. Negatywnie to wpływa na rekrutację i zatrzymanie pracowników. W sytuacji rosnącej liczby pacjentów w wieku podeszłym, przewlekle chorych oraz potrzeby opieki długoterminowej, jakość i dostępność opieki stoją pod znakiem zapytania. To generuje nie tylko negatywne skutki zdrowotne, ale także znacznie szersze o znaczeniu społecznym, wizerunkowym i ekonomicznym.

Postulujemy w pierwszej kolejności zmiany, które ograniczą patologie systemowe.

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych żąda natychmiastowych działań w zakresie:

- Retaryfikacji świadczeń — tak, aby odzwierciedlały rzeczywiste ich koszty i umożliwiły oddłużanie podmiotów leczniczych.
- Pełnej wypłaty za wykonane świadczenia.
- Powrotu do finansowania wynagrodzeń „na PESEL” i zapewnienia, że środki przeznaczone ustawowo na wynagrodzenia będą w całości kierowane bezpośrednio do pracowników, a nie wykorzystywane przez zarządzających na inne cele. Przywrócenie finansowania wynagrodzeń „na PESEL” oraz wycofanie mechanizmów, które przesunęły ciężar wynagrodzeń na szpitale, jest konieczne, by zabezpieczyć stabilność zatrudnienia i odpowiednie wynagrodzenia pracowników.

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych

ul. Grójecka 194 lok. 112 || 02-390 Warszawa
tel. 605 189 277 || e-mail: biuro@ozzpip.pl || www.ozzpip.pl

NIP: 888-20-68-724 || REGON: 910234133

- Oddzielenia kontraktowania świadczeń w sektorze publicznym i prywatnym. Celem jest ograniczenie sytuacji, w której prywatne podmioty realizują tylko zyskowe procedury, a publiczne szpitale ponoszą pełną odpowiedzialność za najcięższych pacjentów.
- Odwrócenia niekorzystnych zmian ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty, które doprowadziły do wytransferowania tylko w 2023 roku ponad 15 mld zł poza NFZ i Fundusz Medyczny. Te środki były i są niezbędne w celu finansowania wynagrodzeń i zagwarantowanie dostępności świadczeń.
- Zwiększenia składki zdrowotnej, obecnie jednej z najniższych w UE, a w przypadku braku takiej decyzji, dokonanie przeglądu grup zwolnionych z opłacania składki. Priorytet powinny mieć decyzje merytoryczne, a nie kalkulacje polityczne.
W raporcie „Poland: Country Health Profile 2023” stwierdzono, że wydatki publiczne na ochronę zdrowia w Polsce są relatywnie niskie w porównaniu do innych krajów UE, co ogranicza możliwości systemu. W jednym z opracowań stwierdzono, że budżet Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) może w przyszłości wymagać nawet „ćwierć biliona” złotych (PLN) wsparcia budżetu państwa z uwagi na rosnące deficyty i niewystarczające finansowanie systemu. Zatem, gdy system finansowania jest napięty, próba cięcia kosztów poprzez zamrożenie wynagrodzeń pracowników (a nie poprzez systemowe zmiany organizacyjno-finansowe) jest działaniem w krótkiej perspektywie nieuzasadnionym, bo może przynieść większe koszty długofalowe (odpływ personelu, wzrost ryzyka dla pacjentów, konieczność podnoszenia kosztów w przyszłości).

Działania oszczędnościowe nie powinny być kierowane w stronę wynagrodzeń pracowników. To pracownicy, zwłaszcza pielęgniarki i położne, utrzymują codzienną działalność systemu – ich demotywacja oznacza pogorszenie dostępności i jakości świadczeń.

Konieczny jest przegląd systemu dystrybucji środków pomiędzy podmioty lecznicze. Zastanawiający jest fakt, dlaczego niektóre podmioty borykają się z olbrzymią dziurą w budżecie, a inne w tym czasie generują milionowe zyski.

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych oświadcza:

- Nie ma zgody na oszczędzanie w ochronie zdrowia kosztem pracowników.
- Nie ma zgody na pogłębianie kryzysu kadrowego w ochronie zdrowia.
- Nie ma zgody na przerzucanie winy za zapaść systemu na osoby, które go utrzymują.
- Żądamy wycofania się Ministerstwa Zdrowia z proponowanych zmian i rozpoczęcie prac nad rozwiązaniami, które realnie poprawią sytuację pacjentów i personelu.
- System ochrony zdrowia nie istnieje bez pielęgniarek i położnych.
- Nie ma zgody na obniżanie jakości i bezpieczeństwa pacjentów, za co odpowiedzialność próbuje przerzucać się na pielęgniarki i położne.
- Stanowczo oczekujemy zrealizowania postulatów zawartych w projekcie obywatelskim Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej (KIU) ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych

ul. Grójecka 194 lok. 112 || 02-390 Warszawa

tel. 605 189 277 || e-mail: biuro@ozzpip.pl || www.ozzpip.pl

NIP: 888-20-68-724 || REGON: 910234133

W obliczu przedstawionych danych i analiz stanowisko Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych jest nie tylko uzasadnione, ale postulaty w nim zawarte są konieczne do realizacji. Nie chodzi tu o żądania płacowe, chodzi o zachowanie funkcjonowania całego systemu publicznej ochrony zdrowia, zachowanie bezpieczeństwa pacjentów, a także godnych warunków pracy i życia dla personelu pielęgniarskiego i położniczego teraz i w przyszłości. Przyjęcie proponowanych przez Ministerstwo Zdrowia zmian bez uwzględnienia powyższych aspektów prowadziłoby do dalszego pogorszenia stanu kadrowego, jakości usług medycznych i zaufania społecznego do systemu ochrony zdrowia.

Za Związek
Przewodnicząca
Ogólnopolskiego Związku Zawodowego
Pielęgniarek i Położnych

Krystyna Ptok

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych

ul. Grójecka 194 lok. 112 || 02-390 Warszawa
tel. 605 189 277 || e-mail: biuro@ozzpip.pl || www.ozzpip.pl

NIP: 888-20-68-724 || REGON: 910234133